

Post- och kurirverksamhet

Jämfört med genomsnittet för samtliga branscher anmäler post- och kurirverksamhet dubbelt så många arbetsrelaterade sjukdomar och nästan tre gånger så många arbetsolyckor med sjukfrånvaro. Sysselsatta inom näringsgrenen uppger oftare än alla andra näringsgrenar att deras arbete är enformigt.

En mansdominerad bransch

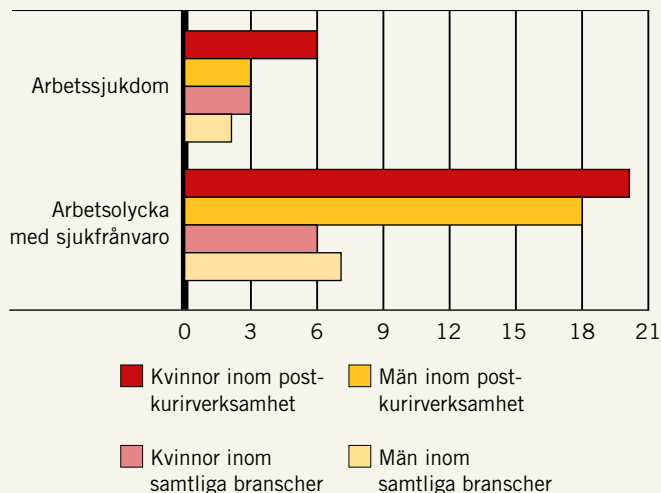
Branschen post- och kurirverksamhet sysselsatte år 2012 drygt 180 000 personer. Ungefär 70 procent av dessa arbetade med postbefordran via nationella posten och annan postbefordran. De övriga arbetar med bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution. Inom branschen arbetar cirka dubbelt så många män som kvinnor (120 000 jämfört med drygt 60 000).

Kvinnor anmäler fler arbetsskador än män

År 2013 inkom 660 anmälningar av arbetsolycka med sjukfrånvaro och 138 anmälningar av arbetssjukdom till Försäkringskassan inom branschen Post- och kurirverksamhet. I figur 1 redovisas antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar per 1 000 förvärvsarbetande kvinnor och män inom Post- och kurirverksamhet respektive samtliga branscher.

Figur 1

Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta fördelat på bransch och kön, år 2013.

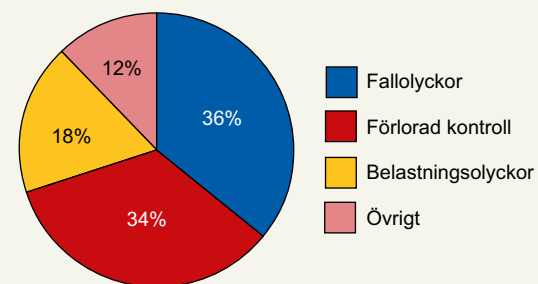
Jämfört med hur det i genomsnitt ser ut för samtliga branscher anmäler post- och kurirverksamhet dubbelt så många arbetssjukdomar och nästan tre gånger så många arbetsolyckor med sjukfrånvaro (se figur 1). Kvinnor anmäler fler arbetsolyckor med sjukfrånvaro och dubbelt så många arbetssjukdomar som män, inom post- och kurirverksamhet.

Många arbetsolyckor inträffar vid transport

I figur 2 framgår det att fallolyckor är den vanligaste formen av arbetsolycka med sjukfrånvaro tillsammans med olyckor som orsakats av förlorad kontroll. Det är oftast trappor och hala underlag som varit inblandade vid fallolyckorna. När det gäller förlorad kontroll handlar det ofta om fordon (bilar, mopeder och cyklar) samt olika former av rullvagnar.

Figur 2

Procentuell andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro fördelat på orsak, inom branschen Post- och kurirverksamhet år 2009–2013.

Repetitivt arbete orsakar flest arbetssjukdomar

När det gäller arbetssjukdomar är belastningsfaktorer den överlägset vanligaste orsaken till anmäld arbetssjukdom. Mellan år 2009 och 2013 stod den för drygt 80 procent av anmälningarna. Då gäller det vid belastning i form av repetitivt arbete och lyft av bördor som understiger 20 kg. Därefter var sociala och organisatoriska faktorer den vanligaste orsaken, huvudsakligen gällande arbetstakt samt relationer mellan kollegor och överordnade.

Arbetsmiljöverkets insatser

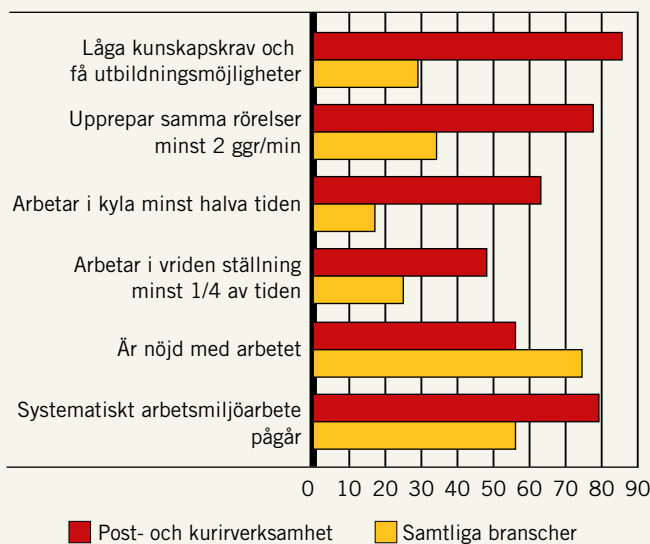
Mellan år 2009 och 2013 besökte Arbetsmiljöverket 572 av totalt 1 122 arbetsställen inom post- och kurirverksamhet. Vid besöken ställdes 751 krav som oftast handlade om det systematiska arbetsmiljöarbetet (rutiner, riskbedömningar etc.). Det ställdes även krav på medicinska och sociala frågor, så som ensidigt belastande arbete och belastningsergonomi.

Korta arbetsskadefakta Nr 10/2014

Kyliga och enformiga arbetsuppgifter

I figur 3 redovisas några av resultaten från Arbetsmiljöundersökningen 2013 för Post- och kurirverksamhet jämfört med samtliga branscher. Sysselsatta inom Post- och kurirverksamhet uppger oftare än alla andra branscher att de har låga kunskapskrav och få möjligheter till utbildning. Detsamma gäller upprepande av samma arbetsrörelser fler än 2 gånger per minut. De är också en av de branscher som i lägst utsträckning uppger att de är nöjda med sitt arbete i helhet. Samtidigt uppger betydligt fler än genomsnittet för samtliga branscher att de arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete.

Figur 3
Självskattade arbetsmiljöindikatorer fördelat på bransch, år 2013, procent.

Exempel på anmälningar

Brevbärare halkade i trappa utomhus, slog i bakre revbenet, förmodligen spricka i nedersta revbenet.

Postsorterare skulle flytta hyllvagn över nivåskillnad i golv. Arbetssituationen var stressad. Vagnen välte och postsorteraren ramlade över vagnen.

Vid lastning av gods på lastbilen halkar chauffören på det ny-tvättade lastbilsflaket som frusit till is.

Brevbärare fastnade med bakhjulet i korsande järnvägsspår och välte med cykeln.